Nechte děti přicházet

Původ materiálu
Radka Včelná
Pořadí v lekci
1

Téma

K Ježíši přinášejí rodiče i malé děti, i když je učedníci odhánějí. Ježíš se jich zastává a žehná jim.

Cíle

Děti se ujistí, že pro Ježíše jsou stejně důležité jako dospělí, že i ony patří spolu s nimi k bohoslužbám, do kostela, do sboru. Budou přemýšlet o tom, proč je dobré k Ježíši přicházet a co se společně můžeme učit.

Pro učitele

Biblické texty

Poznámky k příběhu

Kratičké vyprávění o tom, jak Ježíš přijímá děti, zasazuje Matouš mezi složitou teologicko-právní diskusi o manželství a rozhovor s bohatým mladíkem, který chce být dokonalý, aby získal věčný život. Z následného rozhovoru s učedníky plyne, že Boží království není jen pro ty, kdo dokonale dodržují zákon, ale otvírá se těm, kdo přicházejí s důvěrou, ačkoli nic nemají.

Plného náboženského života se kromě dětí nemohli účastnit také lidé s postižením či nějakou nemocí (uzdravení ženy s krvácením — Mk 5,25n), přes prsty se pohlíželo na Samařany (podobenství o milosrdném Samařanu — L 10,25n), pohany (žena Syrofeničanka — Mk 7,24n), na ty, kdo kolaborovali s římskou mocí (Zacheus — L 19,1n), a všelijaké další hříšníky (Ježíš a hříšnice v domě farizeově — L 7,36n). V různých příbězích čteme o tom, jak ty všechny Ježíš zve, přijímá, uzdravuje, integruje do společenství.

Osoby:

- Ježíš (ve své době známý prorok a učitel, který byl vyhlášený také tím, že uzdravoval nemocné; přicházeli k němu lidé zblízka i zdaleka);
- učedníci (skupina nejbližších Ježíšových žáků, přátel, kteří se mimo jiné snaží odhánět od svého mistra lidi, kteří obtěžují svými osobními potřebami a zájmy);
- zástupy (jdou za Ježíšem, který uzdravuje nemocné a učí);
- farizeové (častí Ježíšovi partneři a protivníci v náboženských a právních diskusích);
- rodiče (přicházejí mezi zástupem poslouchat Ježíše, a protože ho považují za mocného proroka, muže Božího, přinášejí k němu i své děti, aby na ně vložil ruce a požehnal jim);
- děti (ty malé možná netuší, o co jde, ale poznají, že na nich někomu záleží a má je rád, vidí, co je důležité pro dospělé; ty starší zřejmě také poslouchají, ptají se).
- *Místo:* Ježíš přišel z Galileje do krajin judských za Jordánem (ale pro náš příběh to není zcela zásadní).
- *Čas:* během Ježíšova veřejného působení a putování po Galileji a Judsku.

Události:

- Ježíš učí, diskutuje s farizeji o zákonu a jeho naplňování;
- rodiče přinášejí děti, aby jim Ježíš požehnal a pomodlil se;
- učedníci je odhánějí;
- Ježíš se jich zastane, řekne, aby dětem nebránili, a požehná jim a jde dál.

Klíčové výpovědi

Ježíš obklopený zástupy (které se snad přišly podívat především na jeho mocné činy) vede s farizeji teologickou disputaci. Rodiče s důvěrou v jeho moc k němu přinášejí děti, aby se nad nimi pomodlil. Učedníci jim to však zakazují. Ježíš se dětí zastává. Žehná jim a říká, že takovým patří království nebeské — tedy těm, kteří se druhým zdají nezpůsobilí a nechápaví. Boří hranice mezi malými a velkými, vzdělanými a nevzdělanými, způsobilými a nezpůsobilými. A jde dál — k těm, kteří to také potřebují.

Poznámky k tématu období

Začátek školního roku spadá do období po Trojici. Není to žádné zvláštní období nebo předěl v liturgickém roce. Ale pro mnohé z nás, nejen pro rodiny s dětmi, ale i pro život sboru, to významný moment je. Po prázdninách se rozbíhá nový rok práce s dětmi i dalšími generacemi ve sboru, nedělní škola, vyučování náboženství. A letos začíná i nové téma v nedělní škole (nebo všude tam, kde se tato katechetická přípravka používá). Začátek školního roku je také příležitostí začít s nějakým novým způsobem, jak propojit účast dětí a dospělých při bohoslužbách, aby bylo zřejmé, že děti nejsou „vyhnány“ nebo „odloženy“ do nedělní školy, ale že tu všichni, malí i velcí, mají své místo. Náměty na možnosti a aktivity najdete v úvodní

části této příručky i v jednotlivých úlohách. Konkrétní podobu je třeba dohodnout v každém sboru (se staršovstvem, s farářem), je ale také možné pokusit se přijít na něco společně s dětmi a navrhnout to ve sboru.

Úskalí

Neměl by vzniknout pocit, že děti má Ježíš raději než dospělé, ale že je přijímá stejně jako všechny ostatní.

Odkazy

Linden, Nico ter: *Král na oslu: vyprávění z novozákonních evangelií.* Benešov: Eman, 2011.

Linden, Nico ter: *Povídá se: podle Marka a podle Matouše.* Benešov: Eman, 2009.

Mrázek, Jiří: *Evangelium podle Matouše.* Praha: Centrum biblických studií AV ČR a UK v Praze ve spolupráci s Českou biblickou společností, 2011.

Píseň *Ať jsi velký nebo malý* (video)

Pro děti

Pro předškolní děti

S dětmi můžete zazpívat písničku *Radostný dům*. Na zemi se „udělá dům“. Slova písně jsou jednoduchá, opakují se, postupně se do domu zvou další děti.

Radostný dům celý je, radostně se v něm žije, pojď (Vojto…) mezi nás, v tom domě své místo máš.

Jaké to je, když jsme tu všichni společně? A jak by vám bylo, kdyby vás do domečku nikdo nepozval, nebo kdyby vás dokonce odháněl?

Když Ježíš chodil po celé zemi, přicházela k němu spousta lidí. Někteří chtěli poslouchat, co jim říká o Pánu Bohu, někteří chtěli, aby je uzdravil, někteří si s ním chtěli povídat o důležitých věcech. A přicházeli tam také rodiče s dětmi, třeba i s malými miminky. Ale učedníci je odháněli. Říkali: „Jděte s těmi dětmi pryč, stejně ještě ničemu nerozumějí.“ Ale Ježíš řekl: „Nechte děti a nebraňte jim.“ A těm dětem říkal požehnání: „Pán Bůh vás má rád a je s vámi.“

Zeptejte se dětí, zda už viděly křest malého dítěte a požehnání (jak se to dělá a co se u toho říká).

Další aktivity: Do kostela, kde se mluví o Pánu Bohu, mohou i děti, i miminka, i když někdy třeba trochu ruší. Kdo všechno chodí k nám do kostela? Nakreslete a vystříhejte postavičky (můžete i s konkrétními jmény) a nalepte je na velký papír, který představuje kostel. >Máte-li rádi ukazovací písničky, zazpívejte s dětmi písničku *Ať jsi velký nebo malý* (pokud ji neznáte, najdete ji i na youtube.com).

Pomůcky: papíry, pastelky nebo fixy, nůžky, balicí papír, lepidlo.

Pro mladší děti

Vyprávění s motivací

Představte si, že byste dneska ráno přišli s rodiči do kostela a ve dveřích by stál někdo ze staršovstva a řekl by: Stop! Vy dospělí sem můžete, ale děti ne. Tady se mluví o vážných věcech, tomu byste ještě nerozuměly. A ten kočárek už sem vůbec nesmí. Miminka někdy křičí tak, že není slyšet vlastního slova.

Jak by vám bylo? (Že byste šli rádi domů a hráli si na počítači? Ale příští neděli by to tak bylo zas. Žádná nedělka, žádné náboženství, žádné tábory, žádný výlet, žádní kamarádi z kostela. Rodiče by vám vždycky jen řekli: „Ty s námi nemůžeš. Tam, kde se mluví o Ježíši, to není nic pro děti, tomu ještě nemůžete rozumět.“)

Ježíš chodil po celé zemi. Všude přicházeli lidé, aby slyšeli, co vypráví o Pánu Bohu. A když se rozkřiklo, že dokonce uzdravuje nemocné, táhly se za ním celé davy lidí.

Rodiče doma si o tom povídali a děti se ptaly: „A kdo to je ten Ježíš?“ Ráno tatínek řekl: „Včera jsem slyšel, že ten Ježíš se svými učedníky je zrovna nedaleko od nás. Co kdybychom se tam šli všichni podívat?“ A děti se hned těšily, že ho taky uvidí.

Když tam došli, bylo všude spousta lidí. Vepředu byli nějací pánové a o něčem si povídali. Asi to bylo důležité, protože všichni kolem říkali: „Co to říká, co to říká? Pssst, nerušte!“

Maminka měla v náručí miminko a tatínek si posadil za krk toho staršího, který brečel, že chce taky vidět.

„Poslouchejte, teď říkal něco o Mojžíšovi.“ „Toho já znám, o tom jsi nám povídal při pesachu,“ říkal malý chlapeček tatínkovi.

A rodiče s dětmi se prodírali davem až k Ježíšovi. Ale tam stáli jeho učedníci jako bodyguardi a říkali: „Jděte s tím miminem pryč. Ježíš má jiné starosti než vaše děti!“

Ale vtom se otočil Ježíš a řekl: „Nechte ty děti. A nebraňte jim, aby šly ke mně. Vždyť takovým patří království nebeské.“ A všem jim dal ruce na hlavu a požehnal jim. A pak už musel jít pryč.

Když šli domů, ptaly se děti: „Co to říkal o tom nebeském království?“ A maminka odpověděla: „Ježíš říká, že Pán Bůh nedělá rozdíly mezi lidmi. Že má rád stejně děti jako dospělé. Třeba i cizince. I ty, kterým se ostatní smějí nebo je nemají rádi. A k Pánu Bohu, do jeho království můžou i děti, i když ještě všemu nerozumějí.“

A tatínek (který se tam ještě chvilku zdržel a poslouchal, na co se Ježíše někdo ptal) řekl: „Dospělí totiž taky vždycky všemu nerozumějí, jenom si to někdy myslí.“

Další aktivity: Můžete udělat model kostela (placatý či 3D), do kterého umístíte postavičky těch, kteří tvoří náš sbor (zeptejte se, zda děti vůbec znají jména bratří a sester, případně o nich něco vědí). Můžete k tomu využít třeba také fotografie ze sborových akcí nebo si po bohoslužbách udělat společnou fotku před kostelem.

Pomůcky: papíry, pastelky, fixy, nůžky, lepidlo, fotografie.

Pro starší děti

Se staršími dětmi můžete mluvit o tom, kdo všechno byl kromě dětí vyloučen z plného náboženského života a ze společenství Izraele (lidé s některými druhy nemocí, s postižením; Samařani, pohané). Jak je to u nás? Dostal by se k nám do kostela vozíčkář? A co bychom mohli udělat, kdyby přišel někdo nevidomý nebo neslyšící, aby věděl, co se tu děje? Nebo kdyby se do našeho města nebo vesnice přistěhovali cizinci, kteří neumějí česky — jak by rozuměli bohoslužbám? A nevyháněl by někdo třeba romskou rodinu, kdyby chtěla přijít?

Přesah

Podle konkrétní situace ve vašem sboru lze s dětmi mluvit o tom, jak se pozná, že k Ježíši můžeme přicházet všichni společně. Jsou děti aspoň zčásti na bohoslužbách spolu s dospělými, nebo rovnou odcházejí do nedělní školy? Odcházejí jen tak během písně, nebo máte nějaký rituál před odchodem dětí do nedělní školy (společná píseň z dětského zpěvníku; slovo faráře k dětem o tom, o čem si budou povídat v nedělce; někde s sebou děti nesou svíčku, kterou zapálí od svíčky na stole Páně; odcházejí s požehnáním.) Máte v nedělní škole jednu skupinu, nebo více oddělení podle věku? Začínáte třeba společně? Vracejí se děti z nedělní školy zpátky do shromáždění? (Ukázat obrázky; říct, o čem si povídaly.) Míváte někdy rodinné bohoslužby, kázání pro děti? Bývají u vás děti spolu s dospělými u večeře Páně? Přijímají spolu s nimi chléb a víno? Jaké to pro ně je? Kde jsou během bohoslužeb rodiče s malými dětmi, když třeba děti ruší? Při jakých aktivitách ve sboru jsou děti i dospělí společně? A co by šlo vymyslet

a navrhnout?

Liturgie

Biblický text k zapamatování

Ježíš řekl: Nechte děti a nebraňte jim jít ke mně; neboť takovým patří království nebeské. (Mt 19,14)

Slyš Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. (Dt 6,4–5)

Modlitba

Pane Bože, děkujeme, že ty máš rád všechny lidi stejně a nikoho nevyháníš. Děkujeme za to, že do kostela můžeme chodit velcí i malí společně. Pomoz nám, abychom taky uměli mít rádi druhé, i ty, kteří jsou jiní než my. Amen.

Odkaz na píseň
Má Pán Ježíš, má mě rád (EZ539)
Radujme se vždy společně, vzdávajíce chválu vděčně
Když ráno slunce vzchází nad hory červánků
Vše má, Bože, chválit tebe, ty jsi stvořil zem
Svou ruku otcovskou (EZ458)
Buď Bohu chvála, dík a čest
V království Božím místa dost (EZ694)
Všechny děti v celém světě (BTS6)
Cílová skupina
Školní
Předškolní
Katechetické cykly
Církevní rok
Biblický odkaz (kat)
Matouš 19,13–15
Matouš 21,15–16
Marek 10,13–16
Lukáš 18,15–17
Deuteronomium 6,4–7